CRNA GORA
KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O STANJU NA TRŽIŠTU KAPITALA I RADU KOMISIJE ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI ZA 2007. GODINU

Podgorica, 30. jun 2008. godine

Sadržaj

Rezime 2

I Stanje na tržištu kapitala u 2007. godini 4

1. Promet i broj transakcija 4
2. Struktura prometa 5
3. Najlikvidnije hartije 5
4. Kretanje indeksa 6
5. Tržišna kapitalizacija 7
6. Emisije hartija od vrijednosti 8
7. Poslovanje investicionih fondova 11

II Izvještaj o radu Komisije 18

1. Regulatorna funkcija 18
2. Vođenje Registra emitenata 20
3. Izvršene kontrole i preduzete mjere u 2007. godini 24
4. Edukacija 28
5. Međunarodna i međuinstitucionalna saradnja Komisije 29
6. Buduće aktivnosti 30
7. Finansijsko poslovanje Komisije 31

Rezime

Tržište kapitala u Crnoj Gori kontinuirano se razvija i u 2007. godini.

Osnovne karakteristike razvoja i činjenice koje su obilježile rad na tržištu kapitala u 2007. godini su:

- Ukupan promet ostvaren na tržištu kapitala iznosio je 963.997.548€. Promet je još impresivniji ako se uporedi sa procijenjenim BDP-om u odnosu na koji iznosi 43,82%.

- Tržišna kapitalizacija na kraju godine iznosila je 4.482.104.291€ što u odnosu na procijenjeni BDP iznosi 203,73%.

- Ostvaren je značajan ukupan porast berzanskih indeksa u 2007. godini, i to:
  - NEX 20 porast od 89,29%;
  - NEX PIF porast od 120,84%;
  - MOSTE porast od 77,13%.

  Indeksi su kontinuirano rasli do maja 2007. godine, a od septembra su u opadanju.

- Ostvaren je veiliki priliv novog kapitala u biznis, odnosno u kompanije i banke. Iznos novog kapitala investiranog u kompanije preko tržišta kapitala je 262,5 mil €. Novi kapital predstavlja kapital prikupljen emisijom novih akcija, kao i kapital koji je reinvestiran u akcije a nije raspodijeljen u potrošnju.

- Povećano je interesovanje preduzetnika i institucija za obavljanje biznisa na tržištu kapitala. Ono se ogleda kroz osnivanje dva nova Fonda zajedničkog ulaganja i izdavanje 14 dozvola za obavljanje brokerskih poslova, 8 dozvola za obavljanje dilerskih poslova i jedna dozvola za obavljanje kastodi poslova.

- I u 2007. godini Komisija je kontinuirano vršila edukaciju učesnika na tržištu kapitala. Organizovana su dva ciklusa obuke za brokere, dilere i investicione menadžere koju je pohađalo **400** polaznika od kojih je **114** polaznika dobilo licencu za obavljanje brokerskih polova, **62** polaznika je dobilo licencu za obavljanje dilerskih poslova, **87** polaznika je steklo zvanje investicionog menadžera investicionih fondova i **86** polaznika je steklo zvanje investicionog menadžera penzionih fondova.

- Nastavljeno je unapređenje regulatornog okvira:
  - na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o hartijama od vrijednosti usvojeno je 7 podzakonskih akata;
  - na osnovu Zakon o dobrovoljnim penzionim fondovima usvojeno je 12 podzakonskih akata za njegovo sprovođenje.

Na dvije berze u Crnoj Gori, u 2007. godine ostvaren je promet u iznosu od 727 miliona eura. U odnosu na 2006. godinu, kada je isti ostvaren u iznosu od 377 miliona eura povećanje iznosi 93%.

Izrazito visok rast prometa i cjenovnih indeksa ostvaren je od početka godine pa zaključno sa majom mjesecom. Nakon ovog perioda nastupa vrijeme korekcije cijena i prometa što je karakteristika tržišta kapitala šire a posebno u zemljama iz našeg neposrednog okruženja.

U takvim uslovima, Komisija za hartije od vrijednosti je, izvršavajući svoju ulogu regulatora tržišta kapitala, svojim aktivnostima nastojala da ublaži negativne uticaje izvan Zemlje, da u nastalim uslovima maksimalnu pažnju posveti regularnosti rada i obezbjeđenju neophodne zaštite i povjerenja investitora. Takođe, cilj je bio, da se dalji razvoj tržišta kapitala usmjerava prema potrebama crnogorske ekonomije a da se istovremeno nastavi sa usklađivanjem propisa sa međunarodnim standardima i zahtjevima evropske komisije.

Na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o hartijama od vrijednosti (Službeni list RCG br.28/06.) Komisija je usvojila nova pravila kojima se dalje uređuju pravila poslovanja na tržištu kapitala uz jasno poštovanje principa utvrđenih od strane IOSCO-a i zahtjeva i pravila utvrđenih direktivama EU.

U cilju obezbjeđenja uslova za primjenu Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima usvojena su pravila kojim se uređuje način i uslovi osnivanja i organizacije društava za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima, način organizovanja i uslovi rada dobrovoljnih penzionih fondova i posebno usvojena pravila za obavljanje kastodi poslova.

Krajem godine data je i prva dozvola jednoj od crnogorskih banaka za obavljanje kastodi poslova.

Kao i u prethodnom periodu, Komisija je i u toku 2007.god. posebnu pažnju posvetila edukaciji u oblasti tržišta kapitala. Pored ostalog, dva puta je organizovana škola za licenciranje brokera, dilera i investicionih menadžera.

Prateći efekte vlastitog rada kao i kretanja u ovoj oblasti posebno u razvijenim zemljama i zemljama u razvoju Komisija smatra da u narednom periodu posebnu pažnju zaslužuju slijedeća pitanja:

- utvrđivanje doprinosa finansijskog sektora daljem razvoju ekonomije (makroekonomski model);
- unapređenje korporativnog upravljanja;
- unapređenje pravovremenog i kvalitetnog informisanja o stanju i poslovanju emitenata kroz izmjenu i unapređenje zakonske regulative i donošenje novih pravila kojim bi se ustanovila praksa kvartalnog izvještavanja;
- analiza i utvrđivanje osnova za izmjene Zakona o investicionim fondovima kao i nastavak aktivnosti na potpunom usklađivanju naše regulative sa međunarodnim standardima.

I Stanje na tržištu kapitala u 2007. godini

U ovom dijelu je prikazano stanje na tržištu kapitala u 2007. godini kroz ostvareni promet i broj transakcija, strukturu prometa, kretanje indeksa, tržišnu kapitalizaciju, najlikvidinije hartije i poslovanje investicionih fondova.

1. Promet i broj transakcija

Ukupan promet ostvaren na crnogorskim berzama u 2007. godini iznosio je 727.497.548,19€ odnosno 92,97% više nego u 2006. godini. Prosječan mjesečni promet u pomenutom periodu iznosio je 60.624.795,65€ a najveći promet u iznosu od 134.477.055,96€ zabilježen je u aprilu.

Ukupan broj transakcija ostvaren na crnogorskim berzama u 2007. godini iznosio je 224.803. Prosječan mjesečni broj transakcija u pomenutom periodu iznosio je 18.733, a najveći broj transakcija od 42.292 zabilježen je u aprilu.

	Promet			Transakcije		
	Berzansko tržište	Slobodno tržište	Ukupno	Berzansko tržište	Slobodno tržište	Ukupno
Januar	20,772,171.84	17,135,633.23	37,907,805.08	3,798	4,854	8,652
Februar	33,999,343.06	27,378,330.89	61,377,673.95	9,242	9,548	18,790
Mart	58,478,809.04	61,322,028.52	119,800,837.56	16,052	20,449	36,501
April	68,594,037.23	65,883,018.73	134,477,055.96	17,626	24,666	42,292
Maj	36,288,206.92	51,646,676.75	87,934,883.66	11,206	14,619	25,825
Jun	17,696,778.64	20,603,253.15	38,300,031.80	5,772	8,466	14,238
Jul	12,405,488.37	16,337,832.12	28,743,320.49	3,664	7,228	10,892
Avgust	22,660,306.89	41,910,080.55	64,570,387.44	7,466	16,832	24,298
Septembar	13,567,743.60	23,772,361.64	37,340,105.24	5,092	8,567	13,659
Oktobar	28,238,150.48	25,615,120.96	53,853,271.44	5,371	7,150	12,521
Novembar	12,350,527.11	30,444,309.13	42,794,836.24	4,092	5,702	9,794
Decembar	8,324,494.11	12,072,845.23	20,397,339.34	3,134	4,207	7,341
Ukupno	**333,376,057.29**	**394,121,490.91**	**727,497,548.19**	**92,515**	**132,288**	**224,803**

2. Struktura prometa

Trgovinom akcijama kompanija ostvareno je 548.712.042,1€ prometa ili 75,42% ukupnog prometa, trgovinom akcijama investicionih fondova ostvareno je 147.815.669,1€ prometa ili 20,32% ukupnog prometa, dok je promet obveznicama iznosio 30.969.836,99€ ili 4,26% ukupnog prometa.

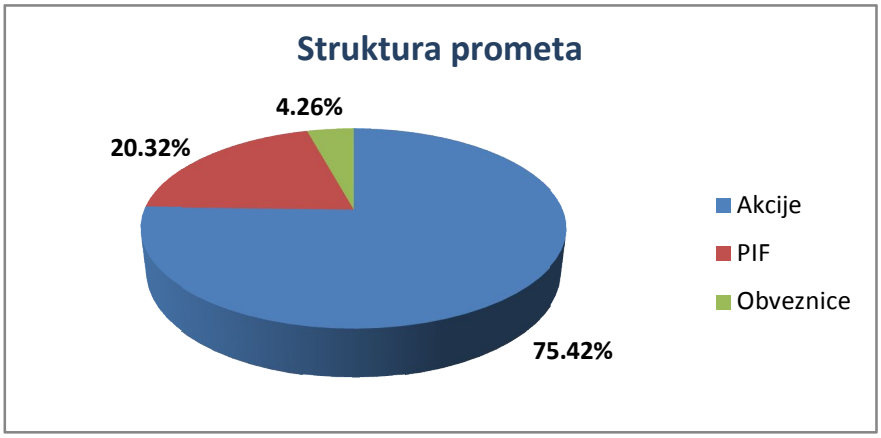

3. Najlikvidnije hartije

Od akcija kompanija, u periodu od 10.01.2007. do 28.12.2007. godine, najviše se trgovalo sa sledećim akcijama:

Oznaka	Promet	Br. transakcija
TECG	77.165.298 €	13.145
EPCG	53.030.805 €	14.517
KAPG	42.449.007 €	8.411
LUBA	33.235.440 €	14.908
PLAP	24.283.800 €	14.286
IZBR	21.452.994 €	13.763
ZEHK	19.541.702 €	7.173
SOBS	19.191.658 €	4.964
ZETP	16.002.753 €	2.196
CPUT	16.002.145 €	2.018
ULRI	12.767.162 €	3.218
RUPV	12.717.086 €	2.232
JGPK	12.477.344 €	3.096
DKPG	10.317.225 €	6.115
ZECG	10.262.637 €	4.690

4. Kretanje indeksa

NEX20

Indeks NEX20 je u 2007. godini zabilježio rast od 89,29% i dostigao vrijednosti od 34.168,63 poena, poslednjeg dana u godini. Maksimalnu vrijednost, od 46.617,88 poena, dostigao je 7. maja, a to je ujedno i njegova maksimalna vrijednost od formiranja.

NEX20	iznos	datum
vrijednost na 31.12.06	18.050,89	
vrijednost na 31.12.07	34.168,83	
Apsolutna promjena	+16.117,94	
procentualna promjena	+89,29%	
Maks. vrijednost 2007	48.617,88	7.5.2007
Min. vrijednost	18.307,87	10.1.2007
Istorijska maks. vrijednost	48.617,88	07.05.2007
Istorijska min. vrijednost	918,57	11.04.2003

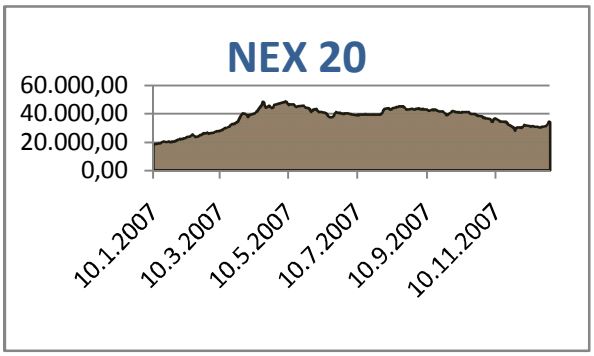

NEX PIF

Indeks NEX PIF je poslednjeg dana u godini, dostigao vrijednost od 39.229,17 poena, što predstavlja rast od 120,84% u odnosu na početak godine. Maksimalnu vrijednost ove godine, od 50.780,54 poena dostigao je 17. avgusta, što takođe predstavlja i njegov istorijski maksimum.

NEXPIF	iznos	datum
vrijednost na 31.12.06	17.763,63	
vrijednost na 31.12.07	39.229,17	
Apsolutna promjena	+21.465,54	
procentualna promjena	+120,84%	
Maks. vrijednost 2007	50.780,54	17.08.2007
Min. vrijednost	18.054,69	10.01.2007
Istorijska maks. vrijednost	50.780,54	17.08.2007
Istorijska min. vrijednost	959,53	02.02.2003

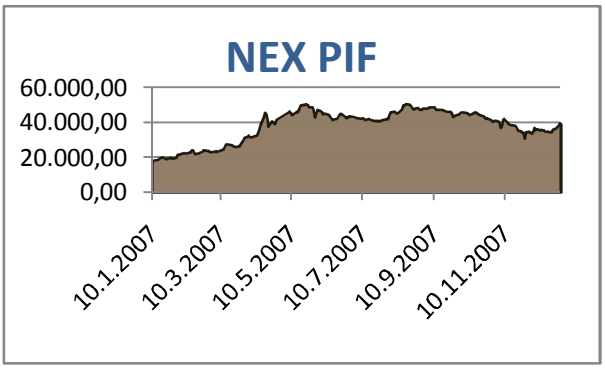

MOSTE

Indeks MOSTE je poslednjeg dana u godini, dostigao vrijednost od 1.627,69 poena, što predstavlja rast od 77,13% u odnosu na početak godine. Maksimalnu vrijednost ove godine, od 2.455,42 poena dostigao je 7. maja, što takođe predstavlja i njegov istorijski maksimum.

MOSTE	iznos	datum
vrijednost na 31.12.06	918,88	
vrijednost na 31.12.07	1.627,69	
Apsolutna promjena	+708,81	
Procentualna promjena	+77,13%	
Maks. vrijednost 2007	2.455,42	7.5.2007
Min. vrijednost	928,42	10.01.2007
Istorijska maks. vrijednost	2.455,42	7.5.2007
Istorijska min. vrijednost	94,86	23.6.2004

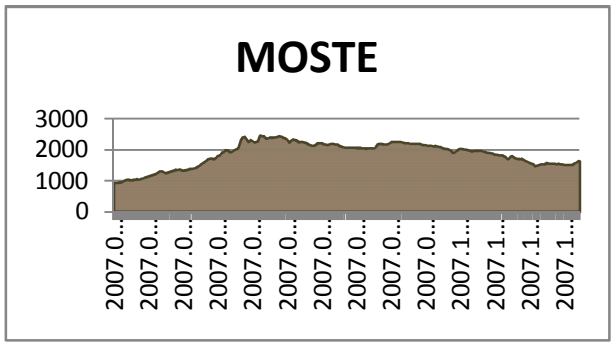

5. Tržišna kapitalizacija

Tržišna kapitalizacija je u poslednjem mjesecu dostigla vrijednost od 4.482.104.291,00 €, što predstavlja rast od 83,71% u odnosi na vrijednost kapitalizacije u decembru 2006. godine. Maksimalnu vrijednost ove godine, od 5.785.643.609,00 €, tržišna kapitalizacija je dostigla u maju, što ujedno predstavlja njen istorijski maksimum.

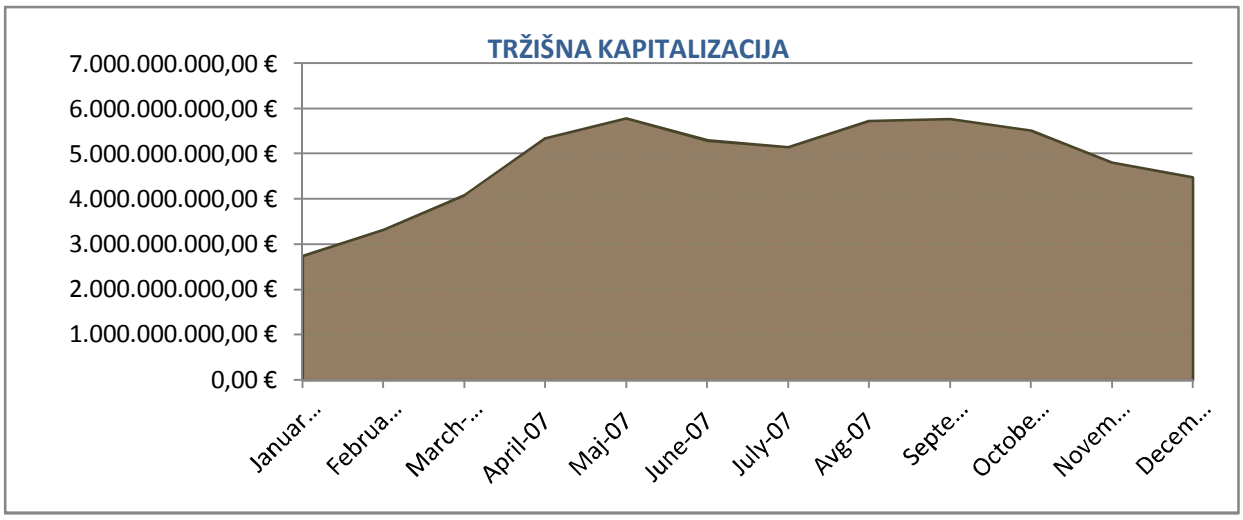

6. Emisije hartija od vrijednosti

Novi kapital koji je uložen u kupovinu novih emisija akcija kompanija, ili je reinvestiran u biznis (ostvareni profit, neraspoređene rezerve) i raspodijeljen vlasnicima u obliku akcija, iznosi 262,5 miliona €.

Emisije akcija po osnovu korporativnih aktivnosti

Promet hartijama koji se ne vrši na berzi (emitovanje akcija i obveznica po osnovu raznih korporativnih aktivnosti) iznosilo je preko 230 miliona €.

Vrsta emisije	Iznos u mil €
Primarna emisija	48,7
Raspodjela dobiti	11,4
Prodaja postojećim akcionarima	56,8
Pretvaranje rezervi u kapital	0,4
Pretvaranje duga u akcijski kapital	100,3
Pretvaranje nenovčanog uloga u kapital	1,5
Zatvorena ponuda unaprijed određenim licima	7,4
Zatvorena ponuda profesionalnim investitorima	10
Ukupno	**236,5**

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 7 emisija po osnovu konverzije duga u akcijski kapital:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	Cetinjeturist	Dug u ak. kapital	741.094,00
2.	EI Obod	Dug u ak. Kapital	3.500.000,00
3.	Elektroprivreda Crne Gore	Dug u ak. Kapital	86.504.146,00
4.	Željeznica Crne Gore	Dug u ak. Kapital	3.800.003,00
5.	Pobjeda	Dug u ak. Kapital	1.946.940,00
6.	Veletex	Dug u ak. Kapital	38.740,82
7.	Autoprevozno	Dug u ak. Kapital	1.022.583,00
	Ukupno		97.553.506,82

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 13 emisija akcija po osnovu pretvaranja dobiti u akcijski kapital:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	DZU Atlas Mont	Raspod. dobiti	594.808,00
2.	Holder broker	Raspod. Dobiti	418.566,00
3.	NK broker	Raspod. Dobiti	63.258,00
4.	Komercijalna banka Budva	Raspod. Dobiti	1.000.000,00
5.	Prva banka CG	Raspod. Dobiti	811.529,00
6.	Crnogorska komercijalna banka	Raspod. Dobiti	3.909.834,00
7.	DZU Atlas Mont	Raspod. Dobiti	1.402.964,00
8.	CG broker	Raspod. Dobiti	110.030,00
9.	Market broker	Raspod. Dobiti	36.400,00
10.	Plantaže 13. jul	Raspod. Dobiti	2.264.859,00
11.	NEX Montenegro berza	Raspod. Dobiti	218.832,00
12.	Vatrostalna	Raspod. Dobiti	457.979,00
13.	Grawe osiguranje	Raspod. Dobiti	117.821,84
	Ukupno		11.406.880,84

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 17 emisija akcija postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	Crnogorska komercijalna banka	Preča kupovina	10.000.321,00
2.	Invest banka Montenegro	Preča kupovina	1.000.036,00
3.	Lutrija Crne Gore	Preča kupovina	3.000.000,00
4.	Mesopromet	Preča kupovina	20.451,00
5.	Hypo Alpe Adria Bank	Preča kupovina	10.000.000,00
6.	Bjelasica Rada	Preča kupovina	1.502.367,00
7.	Komercijalna banka Budva	Preča kupovina	10.000.000,00
8.	Vip broker	Preča kupovina	200.000,00
9.	Atlas Mont banka	Preča kupovina	3.000.000,00
10.	NK broker	Preča kupovina	41.177,00
11.	Zepter osiguranje	Preča kupovina	100.645,00
12.	Bjelasica Rada	Preča kupovina	1.000.010,00
13.	Centar Igalo	Preča kupovina	500.000,00
14.	Cetinjeturist	Preča kupovina	1.399.998,00
15.	3 M broker	Preča kupovina	100.080,00
16.	Hypo Alpe Adria Bank	Preča kupovina	10.000.000,00
17.	NLB Montenegro	Preča kupovina	4.999.992,05
	Ukupno		56.865.077,05

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 1 emisiju po osnovu konverzije rezervi u akcijski kapital:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	Montenegro osiguranje	Rez u ak. kapital	444.311,00

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 4 emisije akcija zatvorenom ponudom:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	Novi prvoborac	Zatvorena ponuda	3.335.310,00
2.	Prva banka CG	Zatvorena ponuda	1.201.508,00
3.	Zepter osiguranje	Zatvorena ponuda	400.010,22
4.	Hypo Alpe Adria Banka	Zatvorena ponuda	2.556.450,00
	UKUPNO		7.493.278,22

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 1 emisiju obveznica zatvorenom ponudom profesionalnim investitorima:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	NLB Montenegrobanka	Zatvorena ponuda	10.000.000,00

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 2 emisije po osnovu konverzije nenovčanog uloga u akcijski kapital:

Rb	Emitent	Vrsta emisije	Ukupan obim €
1.	Titex	Nenovčani u ak. kapital	1.091.556,53
2	Plodovi CG	Nenovčani u ak. kapital	409.738,05
	UKUPNO		1.501.294,58

Komisija je u toku 2007. godine evidentirala dvije emisije obveznica Republike Crne Gore – Fond za obeštećenje po osnovu obeštećenja bivših vlasnika za oduzeta imovinska prava u iznosu od 213.000.064,44€.

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 11 emisija po osnovu usitnjavanja i restrukturiranja pripajanjem.

7. Poslovanje investicionih fondova

U zakonskoj regulativi, koja je na snazi u Crnoj Gori a koja se odnosi na regulaciju funkcionisanja investicionih fondova, propisana je mogućnost osnivanja i funkcionisanja zatvorenih investicionih fondova. U Crnoj Gori trenutno postoji osam investicionih fondova. Od ovoga broja, šest investicionih fondova je nastalo u Masovnoj Vaučerskoj Privatizaciji i to: Atlasmont, Eurofond, Hlt, Mig, Moneta i Trend. Ovi fondovi su u osnovani kao Privatizaciono investicioni fondovi, ali su se krajem 2004. godine transformisali u Fondove zajedničkog ulaganja. U 2007. godini su osnova dva nova Fonda zajedničkog ulaganja: Western Balkan Investment Fund i Aktiva Integra. Ukupan iznos kapitala koji je prikupljen i plasiran na tržište kapitala kroz dva novoosnovana fonda je preko 12,5 miliona eura. Takođe u 2007. godini je od Komisije za hartije od vrijednosti dobilo dozvolu za rad Društvo za upravljanje investicionim fondom ''Probalkan'' koja je najavila da osnivanje Fonda zajedničkog ulaganja. Trend smanjenja broja akcionara u Fondovima zajedničkog ulaganja koji su nastali u MVP-u je prisutan i u 2007. godini. Evidentan je proces ukrupnjavanja vlasništva u Fondovima zajedničkog ulaganja nastalim u MVP-u. U narednoj tabeli je prikazan broj akcionara u fondovima zajedničkog ulaganja na početku i na kraju 2007. godine.

Koncetracija vlasništva u fondovim na početku i kraju 2007

Naziv fonda	br. akcionara na početku godine	br. akcionara na kraju godine	razlika
AKTIVA INTEGRA	272	273	1
ATLAS MONT	16,503	14,253	-2,25
EUROFOND	21,36	17,063	-4,297
HLT	44,594	39,628	-4,966
MIG	7,787	6,859	-928
MONETA	13,591	11,679	-1,912
TREND	13,232	11,543	-1,689
WESTERN BALKAN INVESTMENT FUND	34	35	1

Napomena: Broj akcionara na početku perioda kod dva novoosnovana fonda je izračunat u momentu kada su osnovani.

Grafički prikaz kretanja koncentracije vlasništva u Fondovima zajedničkog ulaganja u 2007. godini.

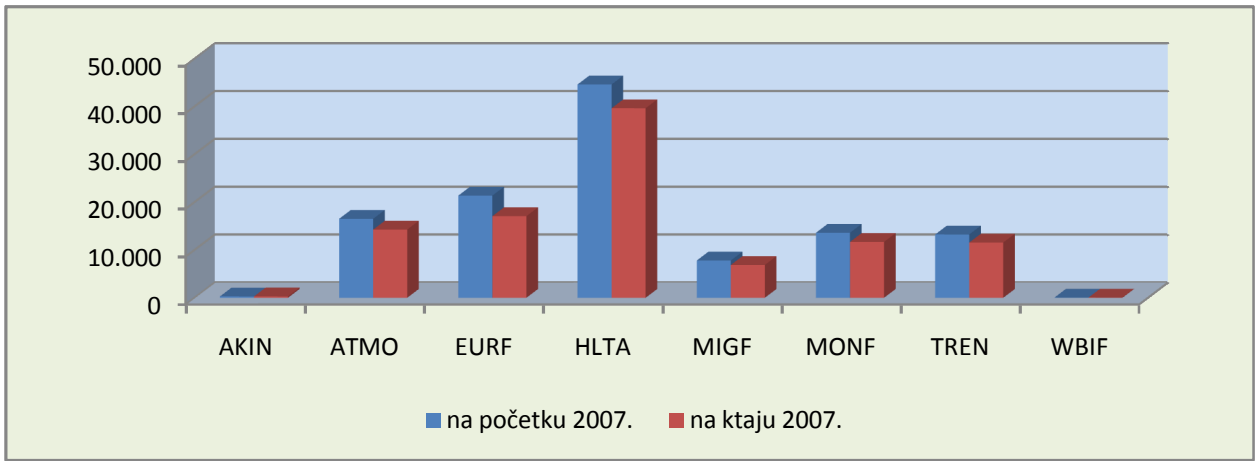

Rast cjelokupnog tržišta kapitala u Crnoj Gori u 2007. godini vidljiv je i kroz pokazatelje vrijednosti aktive fondova, kao i njihove tržišne vrijednosti. Do polovine 2007. godine, rast koji je ostvaren na tržištu kapitala odrazio se i na rast aktive fondova zajedničkog ulaganja. U drugoj polovini godine je zabilježena korekcija cijena, kako na crnogorskom tržištu kapitala tako i na tržištima u regionu, što je uslovilo korekciju vrijednosti aktive fondova. Ipak, cjelokupni efekat dešavanja u 2007. godini je značajno povećanje aktive fondova koji su nastali u MVP-u. Rast u procentima aktive fondova u 2007. godini kretao se od 50,71% do 373,51%. U tabeli i grafiku koji slijede primjetan je pad aktive kod dva novoosnovana fonda iz prostog razloga što su počeli sa radom polovinom 2007. godine, kada je počela korekcija cijena akcija na niže.

Vrijednost portfelja fondova na pocetku i na kraju 2007. godine				
Naziv fonda	Vrijed. aktive na početku godine	Vrijed. aktive na kraju godine	Promjena	
			Apsolutna	**Procentualna**
ATLAS MONT	43,637,305.74 €	84,661,308.66 €	41,024,002.92 €	94.01%
EUROFOND	57,512,996.74 €	272,331,493.82 €	214,818,497.08 €	373.51%
HLT	44,494,840.98 €	96,055,454.91 €	51,560,613.93 €	115.88%
MIG	26,536,973.99 €	39,994,555.33 €	13,457,581.34 €	50.71%
MONETA	27,809,176.17 €	42,589,417.14 €	14,780,240.97 €	53.15%
TREND	51,383,935.66 €	95,974,288.44 €	44,590,352.78 €	86.78%
WBIF	10,000,000.00 €	7,487,984.50 €	-2,512,015.50 €	-25.12%
AKTIVA INTEGRA	2,667,950.00 €	2,365,886.89 €	-302,063.11 €	-11.32%

Grafički prikaz kretanja aktive fondova zajedničkog ulaganja u 2007. godini

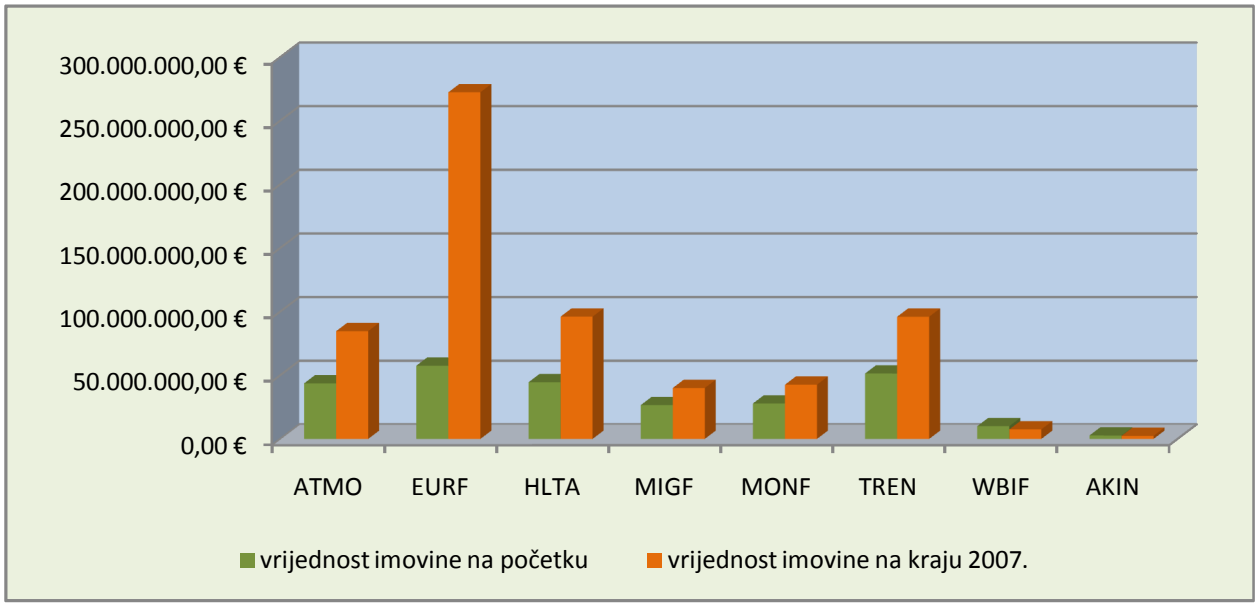

Pozitivni trendovi u kretanju cijena akcija koji su ostvareni u 2007. godini, a koji su se prije svega odrazili na kretanje vrijednosti aktive fondova zajedničkog ulaganja, doveli su i do drastičnog skoka njihovih tržišnih vrijednosti. Taj rast se kretao od 37,32% koliko je porasla tržišna vrijednost FZU-a Moneta, pa do 142,63% za FZU Eurofond.

Vrijednost portfelja fondova na pocetku i na kraju 2007. godine

Naziv fonda	Vrijed. aktive na početku godine	Vrijed. aktive na kraju godine	Promjena	
			Apsolutna	Procentualna
ATLAS MONT	43,637,305.74 €	84,661,308.66 €	41,024,002.92 €	94.01%
EUROFOND	57,512,996.74 €	272,331,493.82 €	214,818,497.08 €	373.51%
HLT	44,494,840.98 €	96,055,454.91 €	51,560,613.93 €	115.88%
MIG	26,536,973.99 €	39,994,555.33 €	13,457,581.34 €	50.71%
MONETA	27,809,176.17 €	42,589,417.14 €	14,780,240.97 €	53.15%
TREND	51,383,935.66 €	95,974,288.44 €	44,590,352.78 €	86.78%
WBIF	10,000,000.00 €	7,487,984.50 €	-2,512,015.50 €	-25.12%
AKTIVA INTEGRA	2,667,950.00 €	2,365,886.89 €	-302,063.11 €	-11.32%

Grafički prikaz kretanja tržišnih vrijednosti fondova zajedničkog ulaganja u 2007. godini

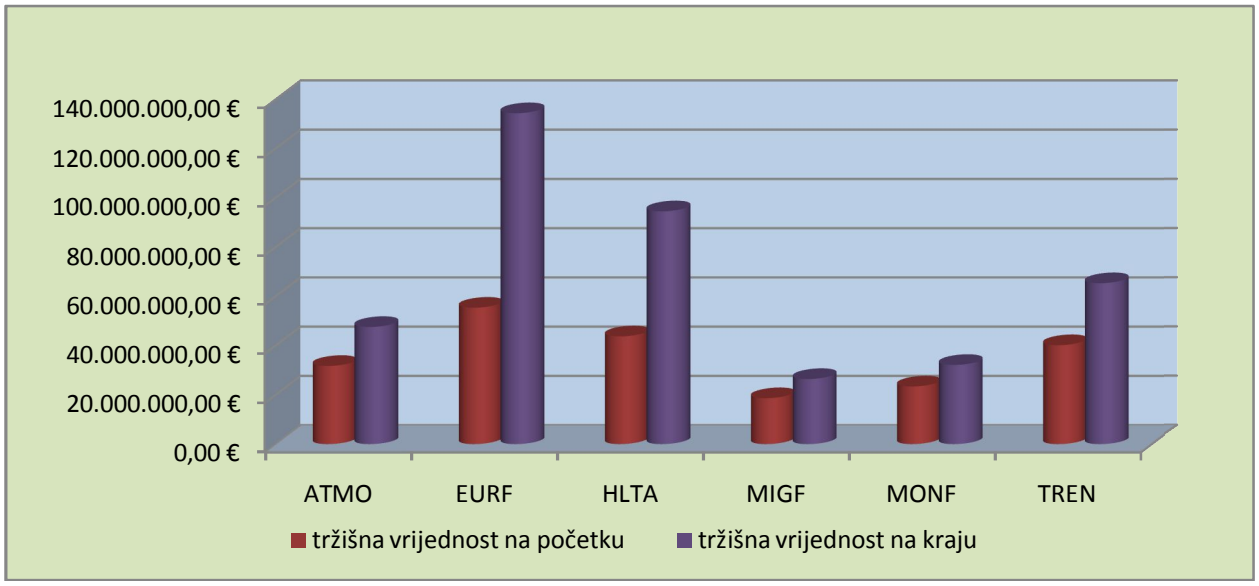

U narednoj tabeli dat je odnos vrijednosti aktive fondova i tržišnih vrijednosti.

Odnos vrijednosti porfelja i tržišnih vrijednosti fondova na kraju 2007. godine				
Naziv fonda	Vrijednost aktive na kraju godine	Tržišna vrijednost na kraju godine	Razlika	
			Apsolutna	Procentualna
ATLAS MONT	84,661,308.66 €	47,537,739.59 €	-37,123,569.07 €	-43.85%
EUROFOND	272,331,493.82 €	134,310,441.83 €	-138,021,051.99 €	-50.68%
HLT	96,055,454.91 €	94,487,067.57 €	-1,568,387.34 €	-1.63%
MIG	39,994,555.33 €	26,412,172.08 €	-13,582,383.25 €	-33.96%
MONETA	42,589,417.14 €	32,115,455.30 €	-10,473,961.84 €	-24.59%
TREND	95,974,288.44 €	65,305,318.94 €	-30,668,969.50 €	-31.96%

Po važećoj zakonskoj regulativi koja je na snazi u Crnoj Gori, a tiče se investicionih fondova, fondovi moga svoja sredstva plasirati u :

1. Hartije od vrijednosti,
2. Nekretnine i
3. Novčane depozite

Na početku funkcionisanja investicionih fondova sredstva su uglavnom plasirana u hartije od vrijednosti i novčane depozite. Tokom 2006, kao i 2007. godine neki fondovi su dio svojih sredstava počeli da ulažu u nekretnine. U sledećim tabelama prikazana je struktura ulaganja investicionih fondova po vrstama plasmana na početku i kraju 2007. godine (procentualno učešće).

Struktura ulaganja fondova- 01.01.2007.

VRSTA ULAGANJA/FOND	ATMO	EURF	HLTA	MIGF	MONF	TREN
HOV	96.15%	99.34%	77.19%	88.55%	90.64%	94.34%
NOVAC	3.85%	0.66%	11.66%	11.45%	3.90%	2.87%
NEKRETNINE	0.00%	0.00%	11.15%	0.00%	5.36%	2.79%

Grafički prikaz strukture ulaganja fondova po vrstama na dan 01.01.2007.

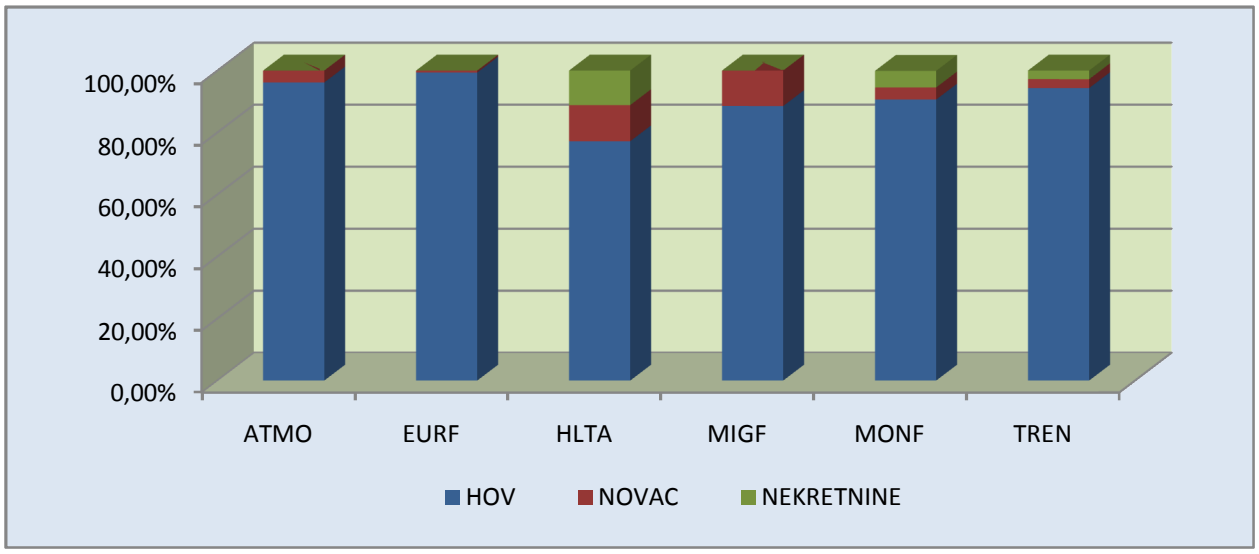

Struktura ulaganja fondova- 31.12.2007.

VRSTA ULAGANJA/FOND	AKIN	ATMO	EURF	HLTA	MIGF	MONF	TREN	WBIF
HOV	75.65%	93.26%	99.99%	91.38%	92.32%	89.08%	95.11%	94.90%
NOVAC	24.35%	6.74%	0.01%	1.71%	0.84%	5.09%	0.13%	5.10%
NEKRETNINE	0.00%	0.00%	0.00%	6.91%	6.84%	5.83%	4.76%	0.00%

Grafički prikaz strukture ulaganja fondova po vrstama na dan 31.12.2007.

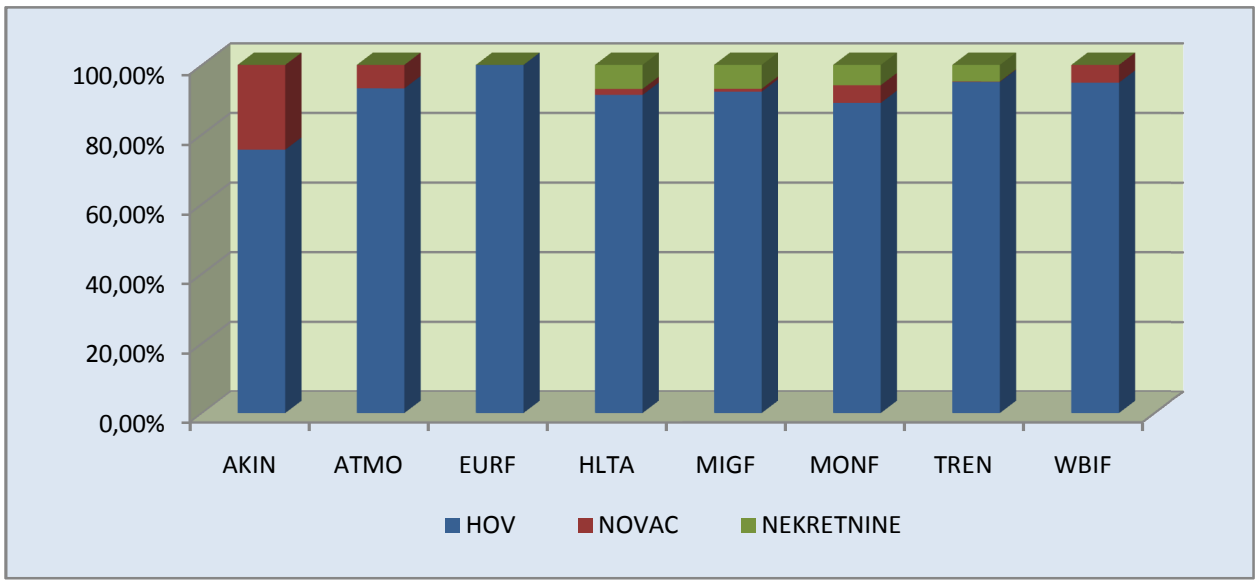

Iz prethodnih grafikona slijedi da su Fondovi zajedničkog ulaganja većinu svojih srestava plasirali u hartije od vrijednosti. Iz strukture ulaganja u hartije od vrijednosti može se konstatovati da fondovi zajedničkog ulaganja u glavnom kupuju akcije kompanija. U narednoj tabeli data je struktura ulaganja fondova u hartije od vrijednosti (akcije i obveznice) na početku i kraju godine.

FOND		**VRSTA HOV**	
		AKCIJE	OBVEZNICE
ATLASMONT	početak	99.953%	0.047%
	kraj	99.917%	0.083%
EUROFOND	početak	100.000%	0.000%
	kraj	100.000%	0.000%
HLT FOND	početak	97.379%	2.621%
	kraj	99.666%	0.334%
MIG FOND	početak	99.618%	0.382%
	kraj	99.706%	0.294%
MONETA	početak	99.939%	0.061%
	kraj	99.965%	0.035%
TREND	početak	99.950%	0.050%
	kraj	99.984%	0.016%

Struktura ulaganja fondova u 2007. godini se nije bitnije mijenjala.

Protekla godina je bila rekordna po prometima i broju transakcija na crnogorskim berzama. Značajni promet je ostvaren i sa akcijama fondova. Ukupan promet sa akcijama fondova u 2007. godini je bio preko 147 miliona eura. Procentualno učešće vrijednosti prometa akcija Fondova zajedničkog ulaganja u ukupnom prometu je bio oko 20%.

Pregled trgovanja akcijama Fondova zajedničkog ulaganja za period od 10.01.2007. do 28.12.2007. godine dat je u tabeli:

Oznaka	Promet	Br. transakcija
EURF	58.216.772	13.146
HLTA	26.019.315	14.751
TREN	25.056.517	5.109
ATMO	23.065.647	6.344
MONF	8.247.111	4.326
MIGF	6.514.667	2.563
WEBA	15.000	1
AKIN	13.080	15

II Izvještaj o radu Komisije

U ovom dijelu je prikazan izvještaj koji se odnosi na rad Komisije za hartije od vrijednosti, a prikazan je kroz usvojene propise, korporativne aktivnosti, izvršene kontrole, preduzete mjere, edukaciju, međunarodnu i međuinstitucionalnu saradnju i finansijski poslovanje.

1. Regulatorna funkcija

Komisija je regulatorno i nadzorno tijelo na tržištu kapitala koje svoju regulatornu funkciju ostvaruje donošenjem pravila o sprovođenju Zakona o hartijama od vrijednosti i vršenjem nadzora nad primjenom istog.

Na osnovu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o hartijama od vrijednosti, Komisija je donijela sljedeća podzakonska akta:

1) Pravila o izdavanju dozvole za rad ovlašćenim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 16/01, 26/06 i 52/07);
2) Pravila o sadržini prospekta za javnu ponudu emisije vlasničkih i dugoročnih dužničkih hartija od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 34/07);
3) Pravila o sadržini skraćenog prospekta i o načinu i postupku evidentiranja zatvorenih ponuda vlasničkih i dugoročnih dužničkih hartija od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 34/07);
4) Pravila o evidentiranju emisija hartija od vrijednosti kada je emitent Republika Crna Gora i kada se hartije od vrijednost i izdaju unaprijed poznatim sticaocima ("Sl. list RCG", br. 34/07);
5) Pravila o utvrđivanju bližih uslova emitovanja, registrovanja i trgovanja kratkoročnim dužničkim hartijama od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 34/07);
6) Pravila o kontroli poslovanja sa hartijama od vrijednosti ("Sl. list RCG", br. 28/07);
7) Pravila o utvrđivanju bližih uslova za sticanje zvanja brokera, dilera i investicionog menadžera ("Sl. list RCG", br. 34/07).

Na osnovu Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima, Komisija je donijela sljedeća podzakonska akta:

1) Pravila o izdavanju dozvole za rad društvima za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima i dozvole za formiranje dobrovoljnog penzionog fonda („Sl. list RCG", br. 57/07);
2) Pravila o sadržini, bližim uslovima i načinu objavljivanja informativnog prospekta dobrovoljnog penzionog fonda („Sl. list RCG", br. 57/07);
3) Pravila o bližoj sadržini ugovora o članstvu u dobrovoljnom penzionom fondu („Sl. list RCG", br. 57/07);
4) Pravila o obračunskim jedinicama dobrovoljnih penzionih fondova i konverziji uplaćenih doprinosa u obračunske jedinice („Sl. list RCG", br. 57/07);
5) Pravila o sadržini potvrde o udjelu na osnovu izvršene uplate u dobrovoljni penzioni fond

(„Sl. list RCG“, br. 57/07);

6) Pravila o izračunavanju prinosa dobrovoljnog penzionog fonda („Sl. list RCG“, br. 57/07);
7) Pravila o metodologiji za obračunavanje neto vrijednosti imovine, obaveza i obračunskih jedinica dobrovoljnih penzionih fondova („Sl. list RCG“, br. 57/07);
8) Pravila o izvještavanju o držanju novčanih sredstava dobrovoljnih penzionih fondova („Sl. list RCG“, br. 57/07);
9) Pravila o utvrđivanju uslova za sticanje zvanja investicionog menadžera dobrovoljnog penziong fonda („Sl. list RCG“, br. 57/07);
10) Pravila o sadržini i objavljivanju izvještaja o poslovanju društava za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima i dobrovoljnih penzionih fondova („Sl. list RCG“, br. 57/07);
11) Pravila o bližim uslovima, načinu i postupku vršenja nadzora poslovanja društava za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima i dobrovoljnih penzionih fondova(„Sl. list RCG“, br. 57/07);
12) Pravila o obavljanju kastodi poslova („Sl. list RCG“, br. 57/07)

2. Vođenje Registra emitenata

Saglasno odredbama Zakona o hartijama od vrijednosti, na tržištu hartija od vrijednosti u Republici Crnoj Gori može se trgovati samo hartijama od vrijednosti izdatim od emitenata koji su upisani u Registar emitenata koji vodi Komisija.

Komisija za hartije od vrijednosti vodi Registar emitenata hartija od vrijednosti. U Registar emitenata upisuju se sva pravna lica koja vrše emisiju hartija od vrijednosti, pa i pravna lica koja su emitovala akcije u postupku svojinske transformacije.

Prijavu za upis u Registar emitenata u 2007. godini podnijelo je **36** akcionarskih društava. U Registar je zaključno sa 31.12. 2007. godine bilo upisano ukupno **476** akcionarskih društava.

2.1. Odobrenje prospekta za javnu ponudu emisije hartija od vrijednosti

Emisija vlasničkih i dugoročnih dužničkih hartija od vrijednosti vrši se putem javne ponude. Javna ponuda hartija od vrijednosti je prodaja na osnovu javnog poziva za upis i uplatu hartija od vrijednosti.

U toku 2007. godine, Komisija je izdala 39 Rješenja o odobrenju prospekta za javnu ponudu emisije hartija.

Odobrenja propekta za javnu ponudu emisije obveznica:

Rb	Emitent	Hartija	Obim
1.	Opština Andrijevica	Obveznice	435.707,00 €
2.	Opština Berane	Obveznice	622.125,00 €
3.	Opština Danilovgrad	Obveznice	812.000,00 €
4.	Opština Podgorica	Obveznice	1.244.245,00 €
5.	Opština Plužine	Obveznice	622.010,00 €
6.	Opština Kolašin	Obveznice	955.400,00 €
7.	Opština Bar	Obveznice	599.998,00 €
8.	Opština Plav	Obveznice	311.060,00 €
9.	Opština Šavnik	Obveznice	400.000,00 €
	Ukupno		6.002.545,00 €

Odobrenja propekta za javnu ponudu emisije akcija:

Rb	Emitent	hartija	Ukupan obim €
1	AtlasMont banka	Akcije	5.000.000,00
2	Western Balkan Investment fond	Akcije	10.000.000,00
3	Invest banka Motenegro	Akcije	5.000.026,00
4	World broker diler	Akcije	130.000,00
5	Aktiva Integra	Akcije	2.667.950,00
6	Wall street broker	Akcije	25.000,00
7	In broker	Akcije	25.100,00
8	Atlas life	Akcije	800.150,00
9	Mv broker	Akcije	25.280,00
10	Mik Broker	Akcije	25.000,00
11	Swiss Osiguranje	Akcije	997.019,00
12	Global broker diler	Akcije	125.000,00
13	Prva Banka CG	Akcije	6.000.126,00
14	Basileus broker	Akcije	25.000,00
15	Montenegro land	Akcije	101.000,00
16	DZU NLB penzija	Akcije	250.000,00
17	DZU Atlas penzija	Akcije	299.500,00
18	Partner Broker	Akcije	60.000,00
19	Narodni broker	Akcije	25.000,00
20	Invest broker	Akcije	25.000,00
21	Nobl Broker	Akcije	26.000,00
22	Montenegro economist	Akcije	25.500,00
23	New ski centar Bjelasica	Akcije	575.749,00
24	Aktiva broker	Akcije	28.000,00
25	Fudbalski klub Budućnost	Akcije	5.185.000,00
26	Bjelasica Rada	Akcije	2.600.009,30
27	Fidelity broker	Akcije	25.000,00
28	Bull & Bear broker diler	Akcije	250.000,00
29	Delta life	Akcije	1.000.000,00
30	Delta osiguranje	Akcije	1.400.000,00
	Ukupno		**42.721.409,00**

2.2. Evidentiranje emisija koje se ne vrše javnom ponudom

Emisije hartija od vrijednosti koje se ne vrše javnom ponudom evidentiraju se kod Komisije.

Javnom ponudom hartija od vrijednosti ne smatra se ponuda hartija od vrijednosti:

- postojećim akcionarima po osnovu prva preče kupovine;
- osnivačima pri simultanom osnivanju akcionarskih društava;
- profesionalnim investitorima kojima se, u smislu Zakona o hartijama od vrijednosti, smatraju: investicioni fondovi, penzioni fondovi, ovlašćeni učesnici koji obavljaju dilerske poslove, banke i društva za osiguranje;
- prema najviše 30 unaprijed određenih lica koja su se obavezala da kupe cijelu emisiju koja su dobro upoznata sa rizicima i rezultatima poslovanja emitenta;
- u obimu ne većem od 40.000 EUR-a;
- restruktuiranja akcionarskih društava;
- pretvaranja dobiti u akcijski kapital;
- pretvaranja rezervi u akcijski kapital;
- pretvaranja duga u akcijski kapital;
- nenovčanog uloga u akcionarsko društvo;
- prodaje akcija u postupcima propisanim zakonom kojim se uređuje insolventnost privrednih društava;
- ukrupnjavanje ili usitnjavanje vlasničkih hartija od vrijednosti;
- zamjene hartija od vrijednosti i u drugim slučajevima koje utvrdi Komisija.

U toku 2007. godine, Komisija je evidentirala 47 emisija hartija koje se ne vrše javnom ponudom. Ostvaren je ukupan promet u iznosu od 398.264.411,44 €. Pregled emisija je dat u tabeli:

Rb	Osnov emisije	Broj emisija	Ukupan iznos
1.	Pretvaranje duga u akcijski kapital	7	97.553.507,10 €
2.	Raspodjela dobiti	13	11.406.880,84 €
3.	Prodaja postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine	17	56.865.077,05 €
4.	Pretvaranje rezervi u kapital	1	444.311,00 €
5.	Zatvorena ponuda unaprijed određenim licima	4	7.493.278,00 €
6.	Zatvorena ponuda profesionalnim investitorima	1	10.000.000,00 €
7.	Pretvaranje nenovčanog uloga u akcijski kapital	2	1.501.294,50 €
	UKUPNO	45	185.264.347,00 €
8.	Emisije obveznica Republike Crne Gore po osnovu obeštećenja bivših vlasnika	2	213.000.064,44 €
	UKUPNO	47	398.264.411,44 €

U toku 2007. godine evidentirano je i 11 emisija na osnovu usitnjavanja i restrukturiranja društava u ukupnom iznosu od 57.056.734,401 €. Pregled emisija je dat u tabeli:

Rb	Osnov emisije	Broj emisija	Ukupan iznos
1.	Po osnovu usitnjavanja	6	51.952.361,19 €
2.	Po osnovu restrukturiranja	5	5.104.373,21 €
	UKUPNO	11	57.056.734,40 €

Emisije akcija po osnovu usitnjavanja, ukrupnjavanja i zamjene akcija ne znače novu emisiju akcija, već samo strukturnu promjenu postojećeg kapitala.

2.3. Preuzimanje akcionarskih društava

Komisija je u toku 2007. godine odobrila 27 javnih ponuda za preuzimanje akcionarskih društava

Rb	Sticalac	Društvo koje se preuzima
1.	Carine d.o.o.	Bajo Pivljanin Poljioprivreda
2.	Knjaz d.o.o.	Trgopress a.d. Podgorica
3.	Jezdimir Vujičić	Eko meduza a.d. Bijelo Polje
4.	Mileva Radunović	Grossmarket a.d. Podgorica
5.	Innex grupa	Market broker a.d. B. Polje
6.	Dyrodarm Corp.	Autoremont Kotor a.d. Kotor
7.	Osmanagić d.o.o.	Autoremont Osmanagića.d. Pg
8.	Krisma Bjelasica	Bjelasica a.d. B. Polje
9.	Exponat Kotor	Napredak a.d. Kotor
10.	Nokić Company	Servistrans a.d. Rožaje
11.	Pejović Momčilo	Drvoimpex spoljna trgovina Pg
12.	Expo commerce d.o.o.	Autoboka a.d. Kotor
13.	Korner d.o.o.	Lutrija Crne Gore a.d. Podgoric
14.	Dzu Prima d.o.o.	Centar Igalo a.d. Igalo
15.	Prohouse d.o.o.	Pomorski saobraćaj Kamenari
16.	DZU Moneta d.o.o	Otrant comerc a.d. Ulcinj
17.	Carine d.o.o	Ritamtrade a.d Podgorica
18.	Cerere d.o.o	Štampa a.d Podgorica
19.	Pomorski saobraćaj a.d.	Vinopromet a.d Herceg Novi
20.	Intereuropa	Zetatrans a.d. Podgorica
21.	Cerere d.o.o	Trgopres a.d. Podgorica
22.	Mikro d.o.o	Lenka a.d. Bijelo Polje
23.	Gojko Pejović	Drvoimpex-Finkom a.d. Podgorica
24.	Ralević Svetislav	Ribnjak a.d.
25.	Perković Doka	Drvoimpex-Marvel a.d. Podgorica
26.	Industrija import-Industrija impex a.d.	World broker-diler a.d. Podgorica
27.	Božur d.o.o. i Kovačević Radivoje	Božur veleexport a.d. Podgorica

3. Izvršene kontrole i preduzete mjere u 2007. godini

1. Komisija za hartije od vrijednosti je u 2007. godini izvršila ukupno 183 kontrole kojima je kontrolisano ukupno 2.078 predmeta (fotokopije ugovora, naloga, ličnih isprava i prateće dokumentacije).

2. Od ukupnog broja, 60 kontrola je izvršeno po zahtjevima lica da se ispita prodaja njihovih akcija preko EUROBROKER-a a.d. Budva bez njihovog znanja i naloga. Nakon izvršenih kontrola, Komisija je o nalazima kontrola izvršenih u skladu sa svojim ovlašćenjima obavijestila podnosioce zahtjeva i uputila ih da zaštitu svojih prava po osnovu štete koja im je pričinjena mogu ostvariti u postupku pred nadležnim sudom.

3. Ukupno 46 lica podnijelo je zahtjeve Komisiji da se ispitaju razlozi usled kojih u toku procesa Masovne Vaučerske Privatizacije nisu postali vlasnici vaučer poena ili u Centralnoj Depozitarnoj Agenciji a.d. nisu registrovani kao vlasnici akcija preduzeća i investicionih fondova u koje su uložili svoje vaučer poene. Nakon izvršenih kontrola, Komisija je podnosioce zahtjeva obavijestila da su Uredbom o načinu izdavanja, sticanja i korišćenja privatizacionih vaučera ("Službeni list RCG", br. 17/01, 37/01 i 11/02) bili propisani načini i rokovi za ispravku grešaka koje su mogle nastati u toku procesa MVP. U skladu sa tim, ukoliko u propisanim rokovima nisu podnijeli prigovore ZOP-u za ispravku pričinjenih grešaka, Komisija nije imala osnova da traži ispravke grešaka na njihovim vlasničkim računima u CDA. Takođe, podnosioci zahtjeva su obaviješteni da ostvarivanje svojih prava po osnovu eventualnih grešaka kojima su oštećeni, mogu pokušati podnošenjem tužbi nadležnom sudu.

4. Komisija je registrovala ukupno 12 slučajeva prodaje akcija na osnovu falsifikovanih ličnih dokumenata. Nakon sprovedenih kontrola, u 11 slučajeva, Komisija je utvrdila da su ovlašćeni učesnici postupili u skladu sa nalozima lica koja su se predstavila kao vlasnici akcija i koja su priložila svu potrebnu dokumentaciju. S obzirom na to da nije nadležna u utvrđivanju vjerodostojnosti ličnih isprava, Komisija je o predmetnim slučajevima obavijestila Upravu policije - Odjeljenje za suzbijanje privrednog kriminaliteta i dostavila joj prateću dokumentaciju. Takođe, budući da, saglasno propisima kojima se uređuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti, Komisija nema ovlašćenja da samostalno utvrđuje nastanak štete i odgovornost za nju, već je to u nadležnosti sudova, oštećena lica zaštitu svojih prava mogu ostvariti u postupku pred nadležnim sudom.

   U jednom slučaju, Komisija je kontrolom utvrdila da je ovlašćeni učesnik postupio suprotno propisima kojima se uređuje poslovanje na tržištu hartija od vrijednosti i donijela rješenje o preduzimanju mjera kojim se predlaže Odboru direktora ovlašćenog učesnika da preispita odgovornost pojedinih zaposlenih lica zbog nepravilnosti u poslovanju i prema njima preduzme odgovarajuće mjere i da o preduzetim mjerama obavijesti Komisiju. Takođe, Komisija je svu dokumentacija koju je prikupila tokom vršenja kontrole dostavila Upravu policije - Odjeljenju za suzbijanje privrednog kriminaliteta. Na kraju, oštećeno lice je obaviješteno da zaštitu svojih prava može ostvariti u postupku pred nadležnim sudom.

Odbor direktora ovlašćenog učesnika je utvrdio koje je lice bilo odgovorno za nastali propust i kaznilo ga novčanom kaznom.

5. Devet kontrola izvršeno je po zahtjevima lica koja su tvrdila da su njihove akcije ili akcije njihovih rođaka prodate bez njihovog znanja i naloga. Nakon izvršenih kontrola utvrđeno je da je u 8 slučajeva prodaja akcija izvršena na osnovu punomoćja za prodaju, u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti.

   U jednom slučaju utvrđeno je da je prodaja akcija izvršena na osnovu punomoćja za prodaju, pri čemu punomoćje nije bilo ovjereno na propisan način, niti je bila priložena odgovarajuća dokumentacija. Na osnovu toga, Komisija je zaključila da je ovlašćeni učesnik koji je izvršio prodaju navedenih akcija postupio suprotno propisima kojima se uređuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti i donijela Rješenje o o suspenziji dozvole za rad brokeru koji je izvršio prodaju na period od 3 mjeseca.

6. U 43 slučaja predmet kontrole bile su: primjedbe na cijene po kojima su zaključene transakcije na berzama, način i iznos obračunatih provizija, postupanje ovlašćenih učesnika sa kupoprodajnim nalozima klijenata, primjedbe klijenata na način smanjenja kapitala emitenata i sl. U 8 slučajeva utvrđeno je da je postupano suprotno propisima kojima se uređuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti. Na osnovu toga, Komisija je izrekla sledeće mjere:
   - mjere opomene brokeru i ovlašćenom učesniku zbog nepravilnog postupanja sa nalozima klijenata,
   - mjeru suspenzija dozvole za rad brokeru na period od 6 mjeseci zbog prijema naloga klijenta i nepotpune prateće dokumentacije,
   - mjeru kojom se izvršnom direktoru ovlašćenog učesnika nalaže da utvrdi koje je lice odgovorno za nepravilnosti u poslovanju, da preduzme odgovarajuće mjere prema tom licu i da o tome obavijesti Komisiju,
   - mjeru kojom se izvršnom direktoru ovlašćenog učesnika nalaže da ispita odgovornost lica zaposlenog u odjeljenju za prijem naloga, da preduzme odgovarajuće mjere prema tom licu i da o tome obavijesti Komisiju.

7. Komisija je u 2007. godini izvršila i sledeće kontrole:

   - Dvije neposredne kontrole poslovanja CENTRALNE DEPOZITARNE AGENCIJE a.d. Podgorica (CDA).

     Prvom neposrednom kontrolom poslovanja CDA, kontrolisano je 549 dosijea (fotokopije ugovora, naloga, ličnih isprava i prateće dokumentacije) koji su se odnosili na trgovine akcijama emitenta PLANTAŽE a.d. Podgorica za period 01.04. - 30.06.2007. godine. Tom prilikom su identifikovana dva slučaja prodaje akcija na osnovu falsifikovanih ličnih dokumenata (obuhvaćena tačkom 4.). O ovim slučajevima Komisija je obavijestila Upravu policije - Odjeljenje za suzbijanje privrednog kriminaliteta i dostavila im kompletnu prateću dokumentaciju.

Drugom neposrednom kontrolom poslovanja CDA, kontrolisano je ukupno 453 dosijea (fotokopije ugovora, naloga, ličnih isprava i prateće dokumentacije) koji se odnose na transakcije realizovane u periodu od 01.06. do 31.12.2005. godine. Kontrolom je utvrđeno da je da je kod 15 (petnaest) slučajeva koji se odnose na prodajne transakcije realizovane preko jednog ovlašćenog učesnika, punomoćnik bilo jedno, a davalac naloga drugo lice. Komisija je izvršila i neposrednu kontrolu ovlašćenog učesnika posredstvom koga su te transakcije realizovane i protiv lica koje je primilo naloge i unijelo ih u sistem berze izrekla mjeru suspenziju dozvole za obavljanje poslova brokera na period od šest mjeseci.

- Komisija za hartije od vrijednosti je izvršila kontrolu trgovanja akcijama FZU TREND a.d. Podgorica. Naime, dnevnim praćenjem trgovanja na berzama, uočen je značajan pad cijene navedenog emitenta kroz više transakcija. U toku kontrole, utvrđeno je da je pad cijene izazvan prodajom veće količine akcija na osnovu naloga jednog akcionara. Takođe, utvrđeno je da su među zaključenim transakcijama bile dvije izmijenjene transakcije, obje od strane istog ovlašćenog učesnika. U okviru postojeće kontrole, Komisija je izvršila i neposrednu kontrolu poslovanja tog ovlašćenog učesnika, kojom je kontrolisala vođenje naloga za prodaju i kupovinu akcija emitenta FZU TREND u knjizi naloga u januaru 2007. godine i postupanje sa kupoprodajnim nalozima emitenta u januaru 2007. godine, a posebno na dan trgovanja kad je došlo do naglog pada cijene. Nakon izvršenih kontrola zaključeno je da su transakcije akcijama emitenta FZU TREND na dan 22.01.2007. godine realizovane u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti, da ovlašćeni učesnik uredno vodi knjigu naloga i da su nalozi za kupovinu akcija FZU TREND realizovani u skladu sa Pravilima o načinu vođenja poslova ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, kao i da su izmjene poslova izvršene u skladu sa pravilima berze.

- Komisija je izvršila i kontrolu trgovanja akcijama emitenta HTP BOKA a.d. Herceg Novi na dan 21.03.2007. godine. Kontrolom je utvrđeno da je akcijama navedenog emitenta trgovano na jednoj berzi dok su istovremeno postojali nalozi po povoljnijoj cijeni na drugoj berzi. Takođe, utvrđeno je da je predmetna transakcija sjutradan (na dan T+1) poništena u sistemu CDA (u skladu sa propisima CDA), na zahtjev ovlašćenog učesnika koji je, unijevši prodajni nalog, istu zaključio na berzi. Razlog za poništenje bio je pogrešno unešen tržišni simbol hartije. Nalog sa ispravno unijetim tržišnim simbolom hartije je otrgovan istog dana od strane ovlašćenog učesnika.

- Komisija je na zahtjev klijenta izvršila kontrolu prodaje akcija emitenta MORAVAC a.d. Bijelo Polje. Naime, u toku kontrole je uočeno da transakcije nisu realizovane jer kupac nije obezbijedio novac za saldiranje. Međutim, utvrđeno je da je klijent kupac na novčanom računu kod ovlašćenog učesnika imao novac za kupovinu akcija, ali da je isti povukao sa računa. S obzirom na to da je klijent kupac u predmetnim transakcijama, u tom periodu bio i izvršni direktor ovlašćenog učesnika posredstvom koga je dao naloge za kupovinu akcija, kao i to da je je imao ovlašćenja da potpisuje naloge za prenos novca i zbog sumnje da je to lice prekršilo svoja ovlašćenja Komisija je protiv pomenutog lica podnijela krivičnu prijavu.

- Dnevnim praćenjem trgovanja na berzama, uočeno je da nakon što su akcije emitenta INSTITUT ZA FIZ. MED. REH. I REUM. "SIMO MILOŠEVIĆ" a.d. Herceg Novi (trž. simbol INSM) uvrštene na B listu kotacije NOVE BERZE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI CRNE GORE a.d. i akcije emitenta CETINJETURIST a.d. Cetinje (trž. simbol CETU) na B listu kotacije MONTENEGROBERZE a.d, Komisija je uočila da je, nakon vremena utvrđenog za početak trgovanja akcijama navedenih emitenata na listama kotacija berzi na koje su primljene, na NOVOJ BERZI HARTIJA OD VRIJEDNOSTI CRNE GORE a.d. trgovano akcijama CETU, kao i da su u sistemima trgovanja NOVE BERZE HARTIJA OD VRIJEDNOSTI CRNE GORE a.d. i MONTENEGROBERZE a.d. postojali kupoprodajni nalozi za akcije CETU, odnosno INSM. Nakon izvršene kontrole utvrđeno je da više ovlašćenih učesnika nije postupilo u skladu sa Zakonom o hartijama od vrijednosti i Uputstvom o primjeni uslova za uvrštavanje hartija od vrijednosti na berzansku kotaciju na liste A ili B i načinu trgovanja tim hartijama od vrijednosti. Na osnovu toga, Komisija je izrekla mjere opomene prema tim ovlašćenim učesnicima. Takođe, Komisija je pokrenula postupak izmjene Uputstva o primjeni uslova za uvrštavanje hartija od vrijednosti na berzansku kotaciju na liste A ili B i načinu trgovanja tim hartijama od vrijednosti, kojim će se naložiti berzama da o prijemu akcija emitenata na liste za kotaciju obaviještavaju drugu berzu, kao i da sledećeg radnog dana od dana obavještenja o prijemu akcija određenih emitenata na liste kotacije druge berze, povlače kupoprodajne naloge tih emitenata iz svojih sistema za trgovanje, kao i da brišu te emitente iz svojih lista za trgovanje.

- Redovnim praćenjem trgovanja na berzama uočeno je da je jedan ovlašćeni učesnik na tržištu hartija od vrijednosti kupovao po jednu odnosno dvije akcije više različitih emitenata. Kontrolom je utvrđeno da su sve akcije kupljene za jedno lice – izvršnog direktora ovlašćenog učesnika kupca u navedenim transakcijama. Izvršni direktor je izjavio da je navedene akcije kupio s ciljem dolaženja do određenih informacija o crnogorskim akcionarskim društvima (završnim računima, spiskovima akcionara, materijalima sa sjednica Skupština akcionara i predmeta njihovog odlučivanja), jer je posjedovanje akcija u kompanijama od kojih se traže informacije neophodan uslov da bi se došlo do tih informacija. Inače, ove informacije su neophodne radi analize poslovanja emitenata na tržištu hartija od vrijednosti Crne Gore, ocjene njihovih potencijala i rizika za ulaganje.

- Komisija je izvršila i neposredne kontrole tri ovlašćena učesnika, čiji predmet su bile transakcije realizovane na osnovu punomoćja za period jul – avgust 2005. godine. Pribavljeno je i kontrolisano ukupno 1.076 dosijea (fotokopije ugovora, naloga, punomoćja, ličnih isprava i druge prateće dokumentacije).

- S obzirom na to da je veliki broj transakcija realizovan preko određenog broja istih lica, kao i da je isplata novca od prodaje akcija vršena, ne na žiro račune klijenata, već na žiro račune pomentuih lica, Komisija je o nalazima kontrole pismenim putem obavijestila Upravu policije – Odjeljenje za suzbijanje privrednog kriminaliteta i navela da joj sva kontrolisana dokumentacija stoji na raspolaganju kako bi bili u mogućnosti da preduzmu mjere iz svoje nadležnosti.

- Komisija je izvršila redovne neposredne kontrole dva ovlašćena učesnika. Kontroli su prisustvovali i predstavnici Komisije za vrjednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine. Kontrolisano vodjenje knjige naloga ovlašćenih učesnika, unošenje naloga u knjigu naloga i u sistem berze, način davanja informacija klijentima, tokove novčanih sredstava, analitičke kartice klijenta i obavještavanje klijenata o izvršenim poslovima.

- Kontrolori Komisije su metodom slučajnog uzorka izabrali po dva klijenta i pratili postupanje brokerske kuće sa njjihovim nalozima. Kontrolom je konstatovano da ovlašćeni učesnici vode knjige naloga i ostalu kontrolisanu dokumentaciju u skladu sa Pravilima o načinu vođenja poslova ovlašćenih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, kao i da je sa kontrolisanim nalozima postupano u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje na tržištu hartija od vrijednosti.

- Nakon što je uočeno da je akcijama PRVE BANKE a.d. Podgorica trgovano u manjim količinama uz značajnu promjenu cijene, Komisija je izvršila kontrolu trgovanja akcijama navedenog emitenta za period od 01.09. do 01.10.2007. godine. U toku kontrole konstatovano je da je u navedenom periodu realizovano više transakcija navedenim akcijama u kojima je učestvovalo jedno pravno i više fizičkih lica. Transakcije su odrađene preko više ovlašćenih učesnika. Nakon izvršene kontrole, utvrđeno je da su sve transakcije realizovane u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje sa hartijama od vrijednosti.

4. Edukacija

Najvažniji razvojni efekat tržišta kapitala je uticaj na edukaciju svakog građanina i promjenu njihovog stava prema biznisu i prema stvaranju profita.

U Crnoj Gori već postoji kritična masa znanja iz ove oblasti, kao i institucije koje prate biznis aktivnosti u Crnoj Gori.

Komisija za hartije od vrijednosti organizovala je veliki broj edukativnih seminara, konferencija, stručnih rasprava i okruglih stolova, od kojih su najznačajniji:
- Škola za edukaciju i licenciranje brokera, dilera i investicionih menadžera,
- Školu za edukaciju i licenciranje menadžera penzionih fondova.

U 2007. godini održana su dva ciklusa edukacije, koje je pohađalo oko **400** polaznika i u okviru kojih je **114** polaznika dobilo licencu za obavljanje brokerskih polova, **62** polaznika je dobilo licencu za obavljanje dilerskih poslova, **87** polaznika je steklo zvanje investicionog menadžera investicionih fondova i **86** polaznika je steklo zvanje investicionog menadžera penzionih fondova.

5. Međunarodna i međuinstitucionalna saradnja Komisije

U sklopu aktivnosti na međunarodnom nivou članovi i zaposleni u Komisiji su tokom 2007 godine prisustvovali velikom broju seminara, savjetovanja i konferencija.Uspostavljanje saradnje sa inostranim nadzornim i regulatornim tijelima kao i učestvovanje na raznim seminarima i konferencijama u zemlji i inostranstvu prvenstveno su imali su za cilj uspostavljanje efektivne saradnje prilikom razmjene podataka i informacija sa međunarodnim nadzornim, regulatornim tijelima i organizacijama kao i njihovo upoznavanje sa potencijalima crnogorskog tržišta kapitala.

Od značajnijih događaja u dijelu ove saradnje ističemo:

1. 26. KONFERENCIJA FINANSIJSKE USLUGE I BANKARSTVO „Put ka integracijama“ 30 i 31 januar 2007. godine Atina;
2. Službena posjeta HANFI i Agenciji za trg vrednostnih papirjev Republike Slovenije Zagreb, Ljubljana, 18-21. februar 2007. godine;
3. Seminar o regulaciji i manipulacijama na tržištu kapitala, Podgorica 12-14.03.2007. godine
4. PROGRAM TRŽIŠTA KAPITALA ZA JUGOISTOČNU EVROPU 25.02.-03.03. 2007 godine Beograd;
5. BUISNESS AND INVESTMENT SUMMIT 29.-30. 03. 2007. godine Sarajevo BIH;
6. INSTITUT DRUŠTVENIH NAUKA naučni skup na temu: „EKONOMIJA I SOCIOLOGIJA“ Beograd, 31. maj 2007. godine;
7. Službeni put u Sjedinjene Američke Države 22.april-01 maj 2007 godine
    a. USAID Washington 24 april 2007 godine,
    b. 7th Atlas Liberty forumPhiladelphia, 25-26. april 2007. godine,
    c. 30th Heritage Annual Resoruce Bank Meeting Philadelphia, 26-27 april 2007 godine,
    d. Heritage Foundation Washington 30.april 2007 godine
8. 3. GODIŠNJA KONFERENCIJA EKONOMIST MEDIA GROUP „Budućnost tržišta kapitala na Balkanu“ 05.-06.06. 2007. godine Beograd;
9. Seminar u organizaciji OSCE: ”Suzbijanje pranja novca i finansiranja terorizma”, Kolašin, 06-08. jun 2007. godine;
10. Growing Capital Markets – TODAY FOR TOMORROW, Budva, 21-23. jun 2007. Godine;
11. Seminar za zakonske obveznike (ovlašćena lica) koji su obavezni da Upravi za sprječavanje pranja novca prijavljuju sumnjive transakcije, Igalo, 21. i 22.06.2007. godine;
12. Posjeta institucijama tržišta kapitala u Hrvatskoj, 10.-14.07.2007. godine Zagreb;
13. POSLOVNO INVESTICIONI SAMIT 14.-15. 09.2007. godine Tirana, Albanija;
14. Posjeta institucijama tržišta kapitala u Češkoj, 29.09.-04.10.2007. godine Prag;
15. IOSCO Training Seminar 2007: „Transition to IFRS: Challenges for Regulators“, Madrid, 15-19 10. 2007. godine;
16. Međunarodna konferencija Sarajevska berza 22.-24.10.2007. godine, Sarajevo, BIH;
17. Seminar Uprave za sprečavanje pranja novca 30.10.-01.11.2007. godine Bečići, Crna Gora;
18. Međunarodna konferencija Beogradske berze, 15. i 16. novembar. 2007. godine, Beograd;
19. Regionalni ekonomski forum, 22.-23.11. 2007. godine, Dubrovnik, Hrvatska;
20. Ekonomist Media Group – Treći godišnji forum: „Finansijske usluge u jugoistočnoj Evropi“, Beograd, 05.12.2007. godine;
21. IOSCO EMERGING MOMENTS COMMITIE 02.-08.2007. godine, Dubai;

6. Buduće aktivnosti

Na osnovu ostvarenih rezultata, prakse koja je pokazala prednosti i potrebe dalje dogradnje ukupnog sistema tržišta kapitala smatramo da bi u slijedećoj 2008. godini trebalo:

- uraditi projekat makroekonomskog modela kojim bi se utvrdio doprinos finansijskog sektora daljem razvoju ekonomije kao i informaciona baza za učesnike na tržištu kapitala;
- uraditi projekat unapređenje korporativnog upravljanja u Crnoj Gori kojim bi se uradila analiza postojećeg stanja, utvrdile moguće mjere unapređenja korporativnog upravljanja, te utvrdio dalji razvoj tržišta kapitala u svrhu daljeg razvoja ukupnog sistema korporativnog upravljanja;
- unapređenje pravovremenog i kvalitetnog informisanja o stanju i poslovanju emitenata kroz unapredjenje zakonske regulative i donošenje pravila kojim bi se ustanovila obaveza kvartalnog izvještavanja. Sadržaj izvještaja će se uskladiti sa zahtjevima odgovarajućih direktiva EU;
- uraditi analizu i prijedlog Zakona o izmenama i dopunama zakona o preuzimanju akcionarskih društava i isti u potpunosti uskladiti sa direktivom 2004/25/EC ;
- uraditi analizu i utvrditi osnove za izmjene Zakona o investicionim fondovima čime bi se ova oblast uskladila sa zahtjevima odgovarajućih direktiva EU;
- pratiće se i vršiti kontrola početka rada kastodi poslova kao i stvaranje uslova i podrške za početak rada dobrovoljnih penzionih fondova;
- afirmisaće se principi pune transparentnosti u radu svih učesnika na tržištu kapitala i raditi na daljem obezbjeđenju zaštite, sigurnosti i povjerenja investitora;
- kontinuiranom kontrolom raditi na jačanju discipline i poštovanju pozitivnih propisa koji regulišu oblast tržišta kapitala;
- nastaviti dalju edukaciju ovlašćenih učesnika na tržištu kapitala;
- analizirati postojeće stanje IT infrastrukture i softverskih aplikacija u CDA, berzama i Komisiji , izraditi preporuke za zahtjeve koje bi trebao da ispuni budući sistem CDA, berzi i Komisije i izraditi spisak polisa i procedura koje treba napisati i implementirati da bi CDA, berze i Komisija funkcionisali po jasnim i definisanim pravilima;

  Komisija je već preduzema potrebne aktivnosti na realizaciji navedenih projekata i istraživanja.

7. Finansijsko poslovanje Komisije

Finansijskim planom za 2007. godinu visina prihoda utvrđena je na osnovu:

- propisanih naknada iz kojih Komisija za hartije od vrijednosti ostvaruje prinose, te
- planiranih poslova i nihovog obima koji sluze kao osnovica za obracun naknade.

Poslovni rashodi su planirani na bazi utvrđenih planskih zadataka Komisije što podrazumijeva troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih primanja, troškove materijalnih i nematerijalnih usluga, troškova potrebne opreme i materijala i ostalih izdataka.

Finansijskim planom predviđen je ukupni prihod u iznosu od 1.327.000,00 eura i poslovni rashodi u iznosu od 1.327.000,00 eura.

Kao posljedica uvećanog obima poslovanja na tržištu kapitala, ostvaren je prihod u iznosu od 2.547.121,00 eura. Ukupno ostvareni troskovi su 957.177,00 eura.

U odnosu na plan ostvaren je prihod veci za 92% a istovremeno, ostvareni su troskovi manji od planiranih, odnosno svega 72% od troškova utvrđenih planom.

Višak prihoda nad rashodima koji u ovoj godini iznosi 1 589 944,00 eura, shodno Zakonu o hartijama od vrijednosti, koristit će se za ispunjenje obaveza vezanih za vršenje funkcije regulatornog i nadzornog organa u oblasti tržišta kapitala.

Odluka o usvajanju Finansijskih iskaza Komisije za hartije od vrijednosti za 2007. godinu

CRNA GORA
KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI
Broj: 01/6-487/2-08
Podgorica, 31.03.2008. godine

Na osnovu člana 20. stav 2. Zakona o hartijama od vrijednosti ("Službeni list RCG", broj 59/00, 10/01, 43/05 i 28/06), Komisija za hartije od vrijednosti, na 48. sjednici od 31.03.2008. godine, donosi

ODLUKU
o usvajanju Finansijskih iskaza
Komisije za hartije od vrijednosti za 2007. godinu

Član 1.

Usvajaju se Finansijski iskazi Komisije za hartije od vrijednosti Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Komisija) za 2007. godinu, i to: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama na kapitalu, koji čine sastavni dio ove odluke.

Član 2.

Ukupan obim prihoda Komisije u 2007. godini iznosio je 2.547.121,00 €, a ukupan obim rashoda Komisije u 2007. godini iznosio je 957.177,00 €.

Član 3.

Višak prihoda nad rashodima u iznosu od 1.589.944,00 € Komisija će koristiti isključivo za ispunjenje zakonskih obaveza vezanih za vršenje funkcije regulatornog i nadzornog organa u oblasti hartija od vrijednosti.

Član 4.

Struktura prihoda i rashoda data je u Bilansu uspjeha za 2007. godinu.

Član 5.

Reviziju Godišnjeg računa za 2007. godinu izvršiće revizor izabran na osnovu sprovedenog otvorenog postupka javne nabavke usluga revizije finansijskih iskaza Komisije za 2007. godinu.

Član 6.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

PREDSJEDNIK KOMISIJE
dr Zoran Đikanović

Finansijski izvještaji za 2007. godinu

Matični broj 0 2 3 2 2 4 3 9 Šifra djelatnosti
NAZIV USTANOVE/INSTITUCIJE KOMISIJA ZA HOV RCG
SJEDIŠTE USTANOVE/INSTITUCIJE PODGORICA

BILANS STANJA- BS(U/I)

NA DAN 31. 12 200 7. GOD.

Red.br.	Pozicija	Napomena *	Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA			
	Stalna imovina		1.556.292	1.473.862
1	Nematerijalna imovina			
2	Nekretnine, postrojenja i oprema		1.556.292	1.473.862
3	Stalna imovina namijenjena prodaji			
4	Dugoročna potraživanja			
5	Dugoročni finansijski plasmani			
6	Odloženi porezi			
	Obrtna imovina		1.535.367	328.292
7	Zalihe			
8	Potraživanja od kupaca		1.007.940	109.275
9	Kratkoročni finansijski plasmani		2.196	1706
10	Gotovina i gotovinski ekvivalenti		517.944	214.556
11	Unaprijed plaćeni troškovi		7.287	2755
12	Obračunati nenaplaćeni prihodi			
13	Ostala obrtna imovina			
	Ukupna aktiva		3091.659	1.802.154
	PASIVA			
	Kapital i rezerve		1.956.003	366.059
14	Upisani kapital		59.390	59.390
15	Revalorizaciona rezerva			
16	Ostale rezerve			
17	Neraspoređeni dobitak/~~gubitak~~		1.896.613	306.669
	Dugoročne obaveze			
18	Dugoročne obaveze		1.072.027	1405.377
19	Odloženi porezi			
20	Dugoročna rezervisanja			
21	Ostale dugoročne obaveze			
22	Odloženi prihodi			
	Kratkoročne obaveze		63.629	30.718
23	Kratkoročne obaveze iz poslovanja		–	30.718
24	Kratkočne finansijske obaveze			
25	Tekući dio dugoročnih kredita		63.629	–
26	Obaveze za poreze			
27	Kratkoročna rezervisanja			
28	Obračunate obaveze			
	Ukupna pasiva		3.091.659	1.802.154

Obrazac urađen u skladu sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl.list RCG br.69/05) i članom 22 IV Direktive EU (br.78/660/EEC)

*Napomenama uz finansijske iskaze daje se opis primijenjenih računovodstvenih politika

i analitičko pojašnjavanje materijalno značajnih bilansnih pozicija

U Podgorici
dana 31.03.2008 g.

Lice odgovorno
za sastavljanje bilansa

MP

Rukovodilac pravnog lica,

Pečat CRPS-Privredni sud

Kontolu izvršili
1.
2.

Pečat Poreske Uprave - Podgorica

Izdavač: Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore

Matični broj 0 2 3 2 2 4 3 9 Šifra djelatnosti
NAZIV USTANOVE/INSTITUCIJE KOMISIJA ZA HOV RCG
SJEDIŠTE USTANOVE/INSTITUCIJE PODGORICA

BILANS USPJEHA-BU(U/I)
(Metoda po prirodi troška)
u periodu od 1.01 do 31.12 2007. god.

Red.br.	Pozicija	Napomena *	Tekuća godina	Prethodna godina
1	Prihodi od članarine			
2	Prihodi od doznačenih sredstava			
3	Ostali prihodi iz redovne djelatnosti		2.547.121	871.728
4	Troškovi zaposlenih		(398.757)	(327.068)
5	Troškovi amortizacije		(77.760)	(18.177)
8	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme			
9	Ostali poslovni rashodi		(378.883)	(318.838)
	Profit od poslovnih aktivnosti		1.691.721	207.645
10	Neto finansijski trošak		(101.777)	(7.150)
11	Porez na dobitak			
12	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog posl.			
	Neto profit/gubitak za obračunski period		1.589.944	200.495

Obrazac urađen u skladu sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl.list RCG br.69/05) i članom 22 IV Direktive EU (br.78/660/EEC)

*Napomenama uz finansijske iskaze daje se opis primijenjenih računovodstvenih politika i analitičko pojašnjavanje materijalno značajnih bilansnih pozicija

U Podgorici
dana 30.03 2008 g.

Lice odgovorno
za sastavljanje bilansa

MP

Rukovodilac pravnog lica,

Pečat CRPS-Privredni sud

Kontolu izvršili
1.
2.

Pečat Poreske Uprave - Podgorica

Izdavač: Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore

Matični broj 0|2|3|2|2|4|3|5 Šifra djelatnosti

NAZIV USTANOVE/INSTITUCIJE KOMISIJA ZA HOV RCG

SJEDIŠTE USTANOVE/INSTITUCIJE PODGORICA

Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) – IPK(U/I)

za godinu koja završava 31.decembra 200Z.

Naziv pozicije	Akcijski kapital	Ostale rezerve	Rezerve prevoda	Neraspoređ. dobit	Ukupno
Saldo na 31.decembar 200 5.	59.390			106.174	165.564
Promjene u računovodstv. politici					
Ponovo iskazani saldo					
Višak/manjak na revalorizaciji nekretnina, postr.i opreme					
Ulaganja raspoloživa za prodaju:					
- dobici/gubici po osnovu vrednovanja uključeni direktno u kapital					
- prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje					
Zaštita novčanih tokova:					
- dobici/gubici prenijeti na kapital					
- prenos na dobitak/gubitak perioda					
- prenos u početno stanje zaštićenih stavki					
Kursne razlike					
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na kapital					
Neto prihod priznat direktno u kapital					
Profit za period				200.495	200.495
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period					
Dividende					
Emisija akcijskog kapitala					
Izdate opcije na akcijski kapital					
Saldo na 31.decembar 200 6					
Višak/manjak na revalorizaciji nekretnina, postr.i opreme	59.390			306.669	366.059

Ulaganja raspoloživa za prodaju:					
- dobici/gubici po osnovu vrednovanja uključeni direktno u kapital					
- prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje					
Zaštita novčanih tokova:					
- dobici/gubici prenijeti na kapital					
- prenos na dobitak/gubitak perioda					
- prenos u početno stanje zaštićenih stavki					
Kursne razlike					
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na kapital					
Neto prihod priznat direktno u kapital					
Profit za period				1.589.944	1.589.944
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period					
Dividende					
Emisija akcijskog kapitala					
Izdate opcije na akcijski kapital					
Saldo na 31.decembar 200 7	59.390			1.896.613	1.956.003

Obrazac urađen u skladu sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl.list RCG 69/05)

U Podgorici
dana 31.03.2008.g.

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa,

M.P.

Rukovodilac pravnog lica,

Pečat CRPS- Privredni sud

Kontrolu izvršili:
1. _____
2. _____

Pečat Poreske Uprave

Izdavač: Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore

Matični broj 0 2 3 2 2 4 3 9 Šifra djelatnosti
NAZIV USTANOVE/INSTITUCIJE KOMISIJA ZA HOV RCG
SJEDIŠTE USTANOVE/INSTITUCIJE PODGORICA

Bilans novčanih tokova-BNT(U/I)

direktna metoda

u periodu od 1.01 do 31.12 2007. god.

Pozicija	Napomena*	Tekuća godina	Prethodna godina
Gotovinski tokovi iz operativnih aktivnosti			
Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti		1.647.966	
Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima		(806.675)	
Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti		841.291	
Odlivi gotovine na ime plaćene kamate		(103.037)	
Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit			
Odlivi gotovine na ime isplaćenih dividendi			
Neto gotovina iz operativnih aktivnosti		738.254	
Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja			
Prilivi od prodaje postrojenja i opreme			
Prilivi od prodaje dugoročnih ulaganja			
Prilivi od primljene kamate		1.261	
Prilivi od primljenih dividendi			
Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme		(166.407)	
Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja			
Odlivi po osnovu ostalih investiranja			
Troškovi razvoja			
Neto gotovina iz aktivnosti investiranja		(165.146)	
Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja			
Priliv od emitovanja akcijskog kapitala			
Prilivi od dugoročnog uzajmljivanja			
Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija			
Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava		(269.721)	
Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing			
Odlivi po osnovu troškova transakcija			
Prilivi od donacija			
Neto gotovina od aktivnosti finasiranja		(269.721)	
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata		303.387	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda		214.557	
Efekti kursnih razlika na kraju perioda		-	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda		517.944	

Obrazac uraden u skladu sa članom 3 Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl.list RCG br.69/05) i članom 22 IV Direktive EU (br.78/660/EEC)

*Napomenama uz finansijske iskaze daje se opis primijenjenih računovodstvenih politika i analitičko pojašnjavanje materijalno značajnih bilansnih pozicija

U Podgorici
dana 31.03.2008.g.

Lice odgovorno
za sastavljanje bilansa

MP

Rukovodilac pravnog lica,

Pečat CRPS-Privrdni sud

Kontrolu izvršili
1.
2.

Pečat Poreske Uprave- Podgorica

Izdavač: Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore